

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 500 din 31.08.2022

Dosarul nr.: 483/2021

Petiție nr.: 4303/07.06.2021

Petent:

Reclamați: Ringier Romania S.R.L,

Obiect: publicarea unor articole în spațiul public cu conținut defăimător la adresa petentului: *“Cum se luptă primăria condusă de să înscrie un singur competitor la licitația pentru un contract de 27,6 milioane lei”*.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul reclamanților

2. Ringier Romania S.R.L., cu sediul social în București, Blvd. Dimitrie Pompeiu Nr. 9-9A, Iride Business Park, Corp B2B, Sector 2

3. cu adresa de comunicare a actelor procesuale la Ringier Romania S.R.L., București, Blvd. Dimitrie Pompeiu Nr. 9-9A, Iride Business Park, Corp B2B, Sect. 2

4. cu adresa de comunicare a actelor procesuale la Ringier Romania S.R.L., București, Blvd. Dimitrie Pompeiu Nr. 9-9A, Iride Business Park, Corp B2B, Sector 2

II. Citarea părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare a părților, pentru termenele stabilite în data de 27.07.2021 și 16.11.2021.

6. Părți prezente.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 4303/0706.2022, petentul susține că la data de 16 martie 2021 a fost publicat pe site-ul www.libertatea.ro, un articol intitulat “Cum se luptă primăria condusă de să înscrie un singur competitor la licitația pentru un contract de 27,6 milioane lei”.

Potentul susține că acest articol a fost publicat în contextul unui proces de licitație având ca obiect “lucrări de semnalizare rutieră orizontală și verticală”, organizat, desfășurat și finalizat în anul 2020 de către Primăria Sectorului 4.

8. Potentul arată că articolul publicat a fost realizat de autorul, verificat și aprobat de redactorul șef și prezintă informații neadevărate și cu un caracter denigrator la adresa petentului, care au fost aduse la cunoștința publicului.

Astfel, potentul arată că titlurile și subtitlurile care conțin numele său sunt formulate în așa fel încât să transmită mesajul că acesta ar susține o licitație ce nu respectă condițiile legii și că este părțitor în atribuirea unui contract către un anumit participant la licitație.

9. Potentul susține că afirmațiile publicate sunt de natură să determine personalul din cadrul Primăriei și al altor instituții publice, familia, prietenii și oamenii din jurul său, precum și comunitatea locală din Sectorul 4 să-și ridice reale semne de întrebare cu privire la caracterul și probitatea acestuia și la activitatea pe care o desfășoară.

10. Potentul apreciază că s-a depășit cu mult dreptul de informare și libertatea de exprimare, iar afirmațiile mincinoase și calomniile adresate sunt de natură a-l defavoriza nejustificat.

Sușinerile reclamațiilor

11. În apărare, reclamații expun câteva chestiuni prealabile și anume: articolul pe care potentul îl apreciază drept faptă de discriminare este o preluare a unui articol publicat de Newsweek la data de 15.03.2021. Ca urmare a acestor articole, potentul a formulat plângere penală pentru săvârșirea infracțiunilor de constituire de grup infracțional organizat și șantaj. Aceasta a fost clasată de DIICOT pentru prima infracțiune și declinată sub aspectul infracțiunii de șantaj, pentru care DIICOT nu avea competență. Ordonanța de clasare este datată 07.06.2021. În aceeași zi în care s-a dispus clasarea, potentul a formulat prezenta petiție către CNCD, dar și o acțiune în instanța civilă.

12. Pe cale de excepție, reclamații invocă excepția lipsei de interes în formularea petiției, considerând că interesul de a acționa (în speță de a formula petiția adresată CNCD) trebuie să fie, printre altele, legitim. Or, interesul unui primar și om politic de a hărțui jurnaliști care scriu despre chestiuni de interes public, prin formularea unor petiții manifest nefondate, în mod repetat, nu poate constitui un interes legitim. Singurul scop al unor astfel de demersuri este generarea unui efect disuasiv, pentru a-i determina pe jurnaliști să nu mai scrie nimic despre petent și, astfel, activitatea sa în exercitarea unei funcții publice și ca lider de partid să nu mai fie supusă controlului publicului, situație de neacceptat într-o societate democratică.

Reclamații solicită CNCD să constate că potentul a apreciat că i s-a adus atingere dreptului la demnitate și viață privată și că *”afirmațiile și calomniile adresate sunt de*

natură de a-l defavoriza nejustificat”, însă singura menționare a sa în articol este despre faptul că se află la conducerea Primăriei Sectorului 4.

Reclamații consideră că petentul răstălmățește sensul prevederilor antidiscriminare, fiind un deținător al puterii care utilizează în mod vădit abuziv legislația antidiscriminare pentru a nu mai fi menționat în niciun fel de presă. O astfel de abordare nu se încadrează în niciuna dintre ipostazele discriminării reglementate de art.2 din O.G. nr. 137/2000, astfel rezultând că **formularea petiției are caracter pur șicanator, de hărțuire la adresa acestora, iar petiția se impune a fi respinsă ca inadmisibilă.**

13. Pe fond, reclamații consideră că nu sunt întrunite condițiile impuse de art. 15 din OG nr. 137/2000, coroborate cu prevederile art. 2 din același act normative, pentru a se constata existența unei fapte de discriminare și respective a unei contravenții.

În acest sens, reclamații susțin că, în primul rând, petentul nu a respectat cerințele art.27 alin. 4 din O.G. 137/2000, deoarece nu a prezentat fapte pe baza cărora să se prezume existența unui tratament diferit ce i-ar fi fost aplicat, nefiind nici macăr indicat față de ce alte categorii s-a produs această discriminare.

Potrivit jurisprudenței CEDO în materie (de exemplu hotărârea Marii Camere *Molla Sari v Grecia* din 19 decembrie 2018), constatarea unei fapte de discriminare presupune aplicarea unui test în mai mulți pași:

- A existat o diferență de tratament a unor persoane în situații identice sau în mod relevant similare sau o lipsă de tratament diferit a unor persoane aflate în situații relevant diferite?

Dacă da, această diferență - sau absența a diferenței - este justificată obiectiv? În mod special: Urmărește un scop legitim? Mijloacele folosite sunt în mod rezonabil proporționale cu scopul urmărit?

14. Reclamații susțin că articolul invocat, în care este menționat petentul strict în calitate de conducător al instituției ce face obiectul articolului, reprezintă exercitarea dreptului la libera exprimare în limitele sate și cu bună-credință. Dreptul la libera exprimare acoperă și preluarea unor alte publicații, practică ce este în interesul publicului, care are astfel mai mult oportunitati de informare. În articol este tratat un subiect de cert interes public, respectiv organizarea unei licitații din fonduri publice de către o instituție publică, pe baza unei documentări.

Pe de altă parte, nu există niciun fel de referire la petent, dincolo de menționarea calității sale reale de primar al Sectorului 4. Această calitate îi impune petentului un grad mai mare de toleranță față de critică, care, în speța de față, devine toleranță față de simpla menționare în public.

Simpla menționare a petentului, potrivit funcției publice deținute, nu este suficientă pentru a se naște prezumția existenței unei discriminări la adresa sa. De altfel, nu este suficientă nici pentru a se reține o atingere la adresa dreptului la viața privată, în înțelesul Convenției europene a drepturilor omului.

15. În concluzie, reclamații apreciază că faptele reclamate, atât cât au fost enunțate de petent, nu se încadrează în niciuna din ipotezele art. 15 din O.G. nr. 137/2000, coroborat cu art.2 din aceeași lege, astfel încât ele nu reprezintă discriminare.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

16. Constituția României:

Articolul 16 Egalitatea în drepturi: *”(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”

Articolul 30 Libertatea de exprimare: *(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.*

17 O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Articolul 2 alin. (1): *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

Articolul 2 alin. (5): *”Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”*

Articolul 15 (1) Dreptul la demnitatea personală : *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.*

18. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;

Articolul 10 alin. (1): *“Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare”.*

Articolul 10 alin. (2): *“Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.*

Articolul 14 Interzicerea discriminării: *“Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.*

Principiile de analiză

19. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că *„principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”.* Totodată, Curtea Constituțională a reținut că *„principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- *la situații egale trebuie să corespundă un **tratament egal**,*
- *la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.*

20. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții:**

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

21. Pe cale de excepție, potrivit Art. 63 alin. 1 din Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, *“Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.”*

Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile părților, Colegiul urmează a respinge **excepția lipsei de interes în formularea petiției**, excepție invocată de reclamați, aceștia **considerând că interesul de a acționa (în speță de a formula petiția adresată CNCD) trebuie să fie printre altele legitim.**

Colegiul director constată că petentul are un interes legitim, acesta prezumând o posibilă faptă de discriminare la adresa sa, în calitate de om politic dar și separat de această calitate.

Astfel, Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate a persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile petentului, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),

- să urmărească un scop legitim,

- să fie necesară într-o societate democratică și

- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

22. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. (CEDO, Lingens c. Austriei,).

23. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K.).

Exprimarea unei opinii presupune, în concret, exprimarea unei judecăți de valoare, ceea ce are o importanță deosebită sub aspect probator, deoarece, așa cum a decis Curtea în jurisprudența sa -cauza De Haes et Gijssels c. Belgiei - (**mai ales raportat la libertatea presei**), exactitatea judecăților de valoare nu poate fi demonstrată așa cum pot fi demonstrate faptele concrete, iar a pretinde o asemenea probă ar duce inevitabil la o îngrădire nepermisă a libertății de opinie.

24. Colegiul director, reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

25. În concluzie, articolele în cauză nu conțin elemente de incitare expresă la ură pe criteriul funcției publice, astfel Colegiul director va constata că nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, (fapta se încadrează în limitele libertății de exprimare).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu cinci voturi pentru și trei împotriva,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta se încadrează în limitele libertății de exprimare.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

POPA CLAUDIA - Membru

Data redactării 22.09.2022

Hotărâre redactată și motivată de: HG, APG

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.